

1) $\rightarrow$ Every statement

กระทรวงมหาดไทย	
กองกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	
7 พ.ค. 2562	7 พ.ค. 2562
1703	15880
เลขที่	
วันที่	

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๓๙๙๒

๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
เรียน ปลัดฯ: ททวจมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สรุปมติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๔ แผ่น
๒. แนวทางการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จำนวน ๗ แผ่น

ด้วย คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบรายงานผลการสัมมนาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวกับประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ในประเด็นผู้ทรงสิทธิตามกฎหมาย การเปิดเผยรายชื่อผู้ร้องเรียน การเปิดเผยรายชื่อผู้ประเมินผลงานวิชาการ การขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ การไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย หรือการส่งข้อมูลล่าช้า หรือไม่ส่งข้อมูลมาประกอบการพิจารณา และการเปิดเผยสำนวนการสอบสวนทางวินัยและการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยเห็นควรให้มีหนังสือชักซ้อมความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐเพื่อทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามมติ กขร. ดังกล่าวข้างต้น และเห็นว่าแนวทางดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนั้น จึงขอให้ท่านแจ้งแนวทางปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบมติ กขร. และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย
จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางประภาศรี บุญวิเศษ)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (ว่าที่ร้อยตรี สุระชัย เอนกรัตน์)

โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๖๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

สรุปมติ
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
วันพุธที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒

ระเบียบวาระ/เรื่อง	มติ/ผลการประชุม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ใน สขร.
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ		
ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑	มติ : ที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม กขร. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยแก้ไขตามที่ ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนขอแก้ไขรายงานการประชุม กขร. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ หน้า ๓๓ ความเห็น/ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ โดยขอแก้ไขข้อความ จากเดิม "ประธานไปยังสำนักงาน ก.ท.ร." แก้ไขเป็น "ประธานไปยังสำนักงาน ก.ท."	สนค.
ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง ๓.๑ ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการติดตามประเมินผล ให้ความเห็นตักเตือนข้าราชการ และกำหนดยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	มติ : ที่ประชุม ดังนี้ ๑. รับทราบเกณฑ์การประเมินศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๒. เห็นชอบรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ปี ๒๕๖๐ และให้ปรับแก้คำผิดตามที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายนครรา) ขอแก้ไข และให้ สขร. รับข้อสังเกตผู้แทนกระทรวงการคลังไปพิจารณาดำเนินการ ในการรายงานผลครั้งต่อไป ๓. เห็นชอบแผนปฏิบัติการของ สขร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	สนค.
๓.๒ รายงานผลการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	มติ : ที่ประชุม รับทราบการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงาน ป.ป.ท. ตามคำวินิจฉัยของ ลวผ. และให้ให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป	สวธ. ✓

ระเบียบวาระ/เรื่อง	มติ/ผลการประชุม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ใน สสร.
ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ ๔.๑ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	มติ : ที่ประชุมรับทราบ	สวท.
๔.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารตามกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารของราชการ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	มติ : ที่ประชุมรับทราบ	สวท.
๔.๓ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	มติ : ที่ประชุมรับทราบ	สวธ.
๔.๔ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	มติ : ที่ประชุมรับทราบ และรับข้อสังเกตของที่ประชุมไปสอบทานความถูกต้องของตารางข้อมูลสาธารณะการประชุมอีกครั้งหนึ่ง	สวธ.
๔.๕ รายงานผลการดำเนินการตามโครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	มติ : ที่ประชุมรับทราบ และรับข้อสังเกตของผู้แทนสำนักงานปรมาณู การกร กพร. เกี่ยวกับการรายงานผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดของแผนงาน/โครงการ ต่าง ๆ เพื่อประกอบการขอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป	สนค.
๔.๖ รายงานผลการดำเนินการตามโครงการอบรมและทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ประจำปี ๒๕๖๒	มติ : ที่ประชุมรับทราบ และให้รับข้อสังเกตของ กพร. ที่ให้ดำเนินการ/ปรับปรุงแบบในเชิงสร้างสรรค์ และประสานหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้การดำเนินการได้กว้างขวางมากขึ้น	สนค.
๔.๗ การดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	มติ : ที่ประชุมรับทราบ	สสผ.
๔.๘ รายงานผลการดำเนินการโครงการรับเรื่องร้องเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	มติ : ที่ประชุมรับทราบ	กพส.

ระเบียบวาระ/เรื่อง	มติ/ผลการประชุม	หน่วยงานที่รับผิดชอบใน สขร.
ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา ๕.๑ การออกกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐	มติ : ที่ประชุม ดังนี้ ๑) เห็นชอบให้ออกกฎกระทรวงกำหนดให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานอื่นของรัฐตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขหรือร่างกฎหมายและอนุบัญญัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารดำเนินการร่างกฎกระทรวง ๒) มอบหมายให้คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขหรือร่างกฎหมายฯ ศึกษาเพิ่มเติมว่า มีหน่วยงานอื่นที่จะต้องออกกฎกระทรวงให้เป็นหน่วยงานอื่นของรัฐตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ อีกหรือไม่	สวช.
๕.๒ การปรับปรุงองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ	มติ : ที่ประชุมเห็นชอบการปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบคณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลความโปร่งใสฯ โดยตัดข้อ ๑.๖ ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลงานตัวชี้วัด (KPI) และปรับชื่อหน่วยงาน ข้อ ๑.๑๑ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กพส.
๕.๓ สรุปผลการสัมมนาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารราชบัณฑิตยสถาน การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย	มติ : ที่ประชุมเห็นชอบให้ ๑. สขร. มีหน้าที่เฝ้าระวังความเข้าใจผิดในหน่วยงานของรัฐเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป ๒. รับทราบประเด็นการหารือเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สาขาสังคมฯ	สวช.
๕.๔ การจัดทำสรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ ตามแบบ สขร. ๑	มติ : ที่ประชุมมอบหมายให้คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ หารือร่วมกับกรมบัญชีกลาง และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมดิจิทัล เกี่ยวกับการจัดทำแบบรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้าง ของกรมบัญชีกลาง และแบบ สขร. ๑ เพื่อให้เกิดความสะดวกและไม่เพิ่มภาระแก่หน่วยงานรัฐในการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่กำหนด	สรท.

ระเบียบวาระ/เรื่อง	มติ/ผลการประชุม	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ ใน สขร.
ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี) ๒.๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ	มติ : ที่ประชุมรับทราบเรื่องที่ประธาน กขร. แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า การประชุม กขร. ขอให้ดำเนินการต่อไปตามกรอบที่กำหนดไว้ (ทุก ๓ เดือน) โดยกำหนดในเบื้องต้นการประชุมครั้งต่อไป คือ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒	

สขร./สนค.

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒

**แนวทางการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐**

ลำดับ	เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการพิจารณา
๑.	การเป็นผู้ทรงสิทธิตามกฎหมาย ข้อมูลข่าวสาร	๑. หน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้สิทธิอุทธรณ์ในการขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ตามคำพิพากษา/ข้อมูลทางการเงิน เพื่อที่จะนำไปบังคับชำระหนี้ จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิตามกฎหมาย	๑. ผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสาร จะใช้คำว่า "บุคคล" ปรากฏอยู่ในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ ซึ่งจะหมายถึงบุคคลธรรมดา และยังหมายความรวมถึง เอกชน กลุ่มหรือคณะบุคคล และนิติบุคคลด้วย ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐจะใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายฉบับนี้ จะต้องพิจารณาว่าใช้สิทธิในฐานะเป็นนิติบุคคลทางกฎหมายมหาชน หรือนิติบุคคลทางกฎหมายแพ่ง มิใช่พิจารณาเพียงแค่ว่าเป็นหน่วยงานของรัฐจึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิ
		๒. การขอข้อมูลเพื่อใช้ในการสืบทุพณ์ เช่น ข้อมูลไปยังสำนักงานประกันสังคม หรือข้อมูลทางการเงินของธนาคาร	๒. การขอข้อมูลเพื่อใช้ในการสืบทุพณ์นั้น แนวทางการวินิจฉัยจะพิจารณาในรายละเอียดของมูลทึ้นเป็นหลักว่า มูลทึ้นที่นำมาเป็นเหตุในการขอข้อมูลมาจากมูลทึ้นอะไร หากเป็นมูลทึ้นเกี่ยวกับสัญญา ซึ่งผู้ขอข้อมูลสมัครใจในการก่อนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลเหมือนเช่น การทำนิติกรรมสัญญาซึ่งฝ่ายผู้เป็นเจ้าทึ้นย่อมมีช่องทางอื่นที่จะบังคับชำระหนี้ดังกล่าวได้ แต่หากเป็นมูลทึ้นละเมิด เช่น ขับรถยนต์ชนได้รับบาดเจ็บสาหัส ผู้ถูถูถูถูไม่มีช่องทางอื่นที่จะสามารถบังคับชำระหนี้เอาทึ้นลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้แล้ว จึงมีเหตุอันสมควรที่ผู้ถูถูถูถูจะไต่ทราบบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนในการบังคับชำระหนี้ ประกอบกับผู้ถูถูถูถูเป็นเจ้าทึ้นตามคำพิพากษาซึ่งคดีได้ถึงที่สุดแล้ว จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงในข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอ

ลำดับ	เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการพิจารณา
		๓. คนต่างด้าวไม่มีสิทธิขอ เนื่องจากยังไม่มีกฎกระทรวงประกาศรับรองให้ใช้สิทธิได้	ปัจจุบันคนต่างด้าว ยังไม่มีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ (ตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อร. ๗/๒๕๖๒) แต่ กพร. ควรออกกฎกระทรวงกำหนดสิทธิให้คนต่างด้าว ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๒.	การเปิดเผยข้อมูลผู้ร้องเรียน	หน่วยงานของรัฐ ส่วนใหญ่จะพิจารณาว่าข้อมูลของผู้ร้องเรียนเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยแล้ว ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ และอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	ในการพิจารณาเปิดเผยรายชื่อหรือรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ร้องเรียนนั้น โดยแนวทางการวินิจฉัยจะไม่เปิดเผยเป็นหลัก เนื่องจากการที่ผู้ร้องเรียนทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีให้ข้อมูลต่อหน่วยงานของรัฐก็เพื่อช่วยเหลือหรือสอดส่องความผิดปกติหรือการกระทำอันส่อไปในทางที่ผิดกฎหมาย และให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ตามกฎหมายตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่มีการร้องเรียน ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความปกติสุขและความสงบเรียบร้อยในสังคม และในขณะเดียวกันต้องคุ้มครองความปลอดภัยแก่ผู้ให้ข้อมูลและผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนดังกล่าวด้วย แต่ถ้าเรื่องร้องเรียนเรื่องใดปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีลักษณะเป็นการกลั่นแกล้งหรือประสক্তিให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้ถูกร้องเรียน อาจพิจารณาให้เปิดเผยได้ ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรมแก่ฝ่ายผู้ถูกร้องเรียนด้วย หมายเหตุ : คำวินิจฉัยที่ สก ๓๐๓/๒๕๖๓ คำวินิจฉัยที่ สก ๓๙๓/๒๕๖๓ คำวินิจฉัยที่ สก ๓๑๗/๒๕๖๓ คำวินิจฉัยที่ สก ๑๔๕/๒๕๖๐ คำวินิจฉัยที่ สก ๑๔๗/๒๕๖๐ คำวินิจฉัยที่ สก ๓๗๒/๒๕๖๐

ลำดับ	เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการพิจารณา
๓.	การเปิดเผยรายชื่อผู้ประเมินผลงานวิชาการ	สืบเนื่องจากการจัดสัมมนาทางวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้มีการกล่าวถึงคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ว่าส่วนใหญ่จะมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยรายชื่อคณะกรรมการผู้ทำการประเมินผลงานทางวิชาการ ซึ่ง สกอ. แจ้งว่า กรณีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้ทำหน้าที่กรรมการประเมินผลงานวิชาการได้	ในการพิจารณาเปิดเผยรายชื่อคณะกรรมการผู้ทำการประเมินผลงานทางวิชาการนั้น โดยหลักการหากอยู่ระหว่างการพิจารณาหรือประเมินผลงาน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเป็นการพิจารณาลับ การเปิดเผยอาจจะส่งผลกระทบต่อความเห็นและเป็นอุปสรรคต่อการประเมินผลงานทางวิชาการได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แต่เมื่อการประเมินผลงานเสร็จสิ้นแล้ว รายชื่อคณะกรรมการฯ ดังกล่าวย่อมสามารถเปิดเผยได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าคณะกรรมการฯ ที่พิจารณาผลงานนั้นปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความถูกต้องมากน้อยเพียงใด และมีความเชี่ยวชาญหรือมาตรฐานการประเมินอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใสในกระบวนการประเมินผลงาน และเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกประเมิน หมายเหตุ : คำวินิจฉัยที่ สก ๑๖๖/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สก ๑๕๗/๒๕๖๐ คำวินิจฉัยที่ สก ๒๔๐/๒๕๕๙ คำวินิจฉัยที่ สก ๑๖๕/๒๕๕๗ คำวินิจฉัยที่ สก ๒๓๑/๒๕๕๔ คำวินิจฉัยที่ สก ๑๘๗/๒๕๕๖
๔.	การขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด	๑. ก.พ. จะพิจารณาจากเอกสารหลักฐานที่ส่งไปประกอบการพิจารณาและเห็นว่า กรณียังไม่อาจพิสูจน์ได้โดยปราศจากข้อเคลือบแคลงสงสัยว่าผู้ถูขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ความที่ขอแก้ไข จึงมีมติไม่อนุมัติให้แก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ ของผู้ถูขอ	๑. การที่ ก.พ. วินิจฉัยไม่แก้ไขปีเกิดให้ผู้ถูขอทศรม์ โดยอ้างว่าผู้ถูขอทศรม์ไม่อาจพิสูจน์ได้โดยปราศจากข้อเคลือบแคลงสงสัยนั้น เป็นวิธีพิจารณาความผิดในคดีอาญา ซึ่งไม่อาจนำมาใช้กับการพิสูจน์วัน เดือน ปีเกิด ของบุคคลได้ เพราะมิใช่เป็นเรื่องคดีอาญาแต่อย่างใด (คำวินิจฉัยที่ สก ๒๐๕/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สก ๓๐๐/๒๕๖๑)

ลำดับ	เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการพิจารณา
		๒. ให้วิธีพิจารณาแบบคดีทางอาญา ๓. ก.พ. จะพิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ เท่านั้น ๔. หน่วยงานไม่รับพิจารณาหากยื่นขอแก้ไขภายหลังเดือนธันวาคมของปีงบประมาณนั้น (คำสั่ง สค ๔/๒๕๖๐)	๒. เมื่อมีผู้ยื่นคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ (ค.พ. ๓) คณะกรรมการ ก.พ. จึงมีหน้าที่ต้องรับไว้พิจารณาและวินิจฉัยตามพยานหลักฐานที่ได้ยื่นประกอบคำขอแก้ไขนั้นว่าเชื่อถือได้หรือไม่ หากเห็นว่าพยานหลักฐานดังกล่าวเชื่อถือได้ ก็มีคำสั่งให้แก้ไขวันเดือนปีเกิดให้ถูกต้องตามหลักฐานดังกล่าว แต่ถ้าหากเห็นว่าพยานหลักฐานดังกล่าวเชื่อถือไม่ได้ คณะกรรมการ ก.พ. ต้องมีคำสั่งไม่แก้ไขแล้วแจ้งสิทธิอุทธรณ์ เพื่อให้ผู้อุทธรณ์ยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป การที่ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ชี้แจงว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๔ จึงส่งคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดคืนนั้น เห็นว่า ระยะเวลาดังกล่าวเป็นระยะเวลาทางบริหารในการเร่งรัดให้ดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการควบคุมทะเบียนอาชญากรรมของข้าราชการ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้อุทธรณ์ในการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในฐานะที่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ตนเห็นว่าไม่ถูกต้อง ตามที่เป็นจริง ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ (คำวินิจฉัยที่ สค ๑๔๓/๒๕๖๐) ๓. การพิจารณาเอกสารที่เป็นหลักฐานที่ทางราชการเป็นผู้ออกให้ จะต้องอยู่บนพื้นฐานที่ว่าเมื่อเป็นเอกสารที่ทางราชการรับรองความถูกต้องแท้จริง และดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว จะต้องถือว่าเป็นเอกสารที่มีความน่าเชื่อถือ และจะต้องนำมาใช้ประกอบการพิจารณาแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดด้วย

ลำดับ	เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการพิจารณา
๕.	การไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย หรือส่งข้อมูลล่าช้า หรือไม่ส่ง ข้อมูลมาประกอบการพิจารณา	๑. หน่วยงานที่ไม่สามารถส่งข้อมูลข่าวสารมา ประกอบการพิจารณาได้เลย ได้แก่ ป.ป.ช. และ ป.ป.ท. โดยจะต้องได้รับการอนุญาตจาก คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ท. ก่อน และโดยส่วนใหญ่จะมีมติให้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมาชี้แจงพร้อมกับนำข้อมูล มาให้คณะกรรมการ กวธ. ตรวจสอบเท่านั้น (อ้าง มาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือมาตรา ๖๔ แห่ง พระราชบัญญัติมาตรการภายในฝ่ายบริหารใน การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓)	เนื่องจากคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีอำนาจ ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่จะเรียกให้บุคคลใดมาให้อธิบายคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือ พยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้ และในอดีตที่ผ่านมาคณะ กรรมการฯ ก็เคยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ ดำเนินการแจ้งความ ร้องทุกข์ กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในกรณีไม่ ส่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติจะเชิญเจ้าหน้าที่มาชี้แจง พร้อมทั้งให้นำข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มาให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการไม่ส่งข้อมูลตามคำสั่งของคณะ กรรมการฯ
		๒. ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตาม คำวินิจฉัย (คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๒๔/๒๕๖๐ และ สค ๒๒๖/๒๕๖๐)	กรณีหาก ป.ป.ช. ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย ผู้อุทธรณ์ สามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้สำนักงาน ป.ป.ช. ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยดังกล่าวได้ต่อไป แต่หากเป็นกรณีของ ป.ป.ท. เป็นอำนาจหน้าที่ของ กขร. ที่จะ พิจารณาเสนอเรื่องไปยัง นายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการให้ สำนักงาน ป.ป.ท. ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยและพิจารณา คำแนะนำทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ในส่วนของการไม่ปฏิบัติให้ เป็นไปตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการพิจารณา
๖.	การพิจารณาของกรรมการ กวณ. ในกรณีเป็นผู้มีส่วนได้เสีย	๑. กรณีที่กรรมการ กวณ. ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานใด จะพิจารณาวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นได้หรือไม่ ๒. หากกรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง หรือ เกษียณอายุราชการแล้ว จะพิจารณาข้อมูลข่าวสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นได้หรือไม่	แนวทางการพิจารณา เพื่อให้การพิจารณาวินิจฉัยเป็นไปโดยบทบัญญัติของกฎหมายและป้องกันเรื่องส่วนได้เสียที่อาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง กรรมการที่มาจากหน่วยงานของรัฐใด จะพิจารณาอุทธรณ์เรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีได้ โดยจะกำหนดไว้ในหมายเหตุท้ายคำวินิจฉัยว่า “..(ชื่อกรรมการ)..ไม่ได้ร่วมพิจารณาและลงนามในคำวินิจฉัย เนื่องจากต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐”
๗.	การพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับ สำนวนการสอบสวนทางวินัย / การสอบสวนความรับผิดชอบ ละเมิด	๑. สำนวนการสอบสวนวินัย จะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ใดที่จะถือว่าการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว เช่น การสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้ว หรือการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้นแล้ว หรือต้องออกคำสั่งลงโทษแล้ว	๑. แนวทางในการพิจารณาเปิดเผยสำนวนการสอบสวนวินัย คือ ผู้อุทธรณ์เป็นผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารหรือไม่ เพียงใด ถ้าเป็นบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการแก้ข้อกล่าวหา แต่หากผู้ขอข้อมูลไม่ใช่เป็นผู้มีส่วนได้เสียอาจจะได้ข้อมูลเพียงบางส่วนแต่จะไม่ลึกเท่าผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ๒. พิจารณาการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้นแล้วหรือไม่ โดยพิจารณาจากหน่วยงานมีคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือไม่ หากมีคำสั่งลงโทษแล้ว หรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่ากระบวนการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้น การเปิดเผยสำนวนการสอบสวนจะไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ลำดับ	เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการพิจารณา
		๒. การเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับพยานบุคคล หรือผู้ให้ข้อมูล จะเปิดเผยได้มากน้อยเพียงใด	ต้องพิจารณาว่ามีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วยหรือไม่อย่างไร หรือมีข้อมูลใดบ้าง ที่ทำให้การของบุคคลผู้ให้การเป็นพยานที่อาจกล่าวใส่ร้ายหรือกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาได้รับความเสียหายหรือไม่ ถ้ามี ควรปกปิดข้อมูลส่วนบุคคล หรือชื่อ นามสกุล หรือข้อความที่อาจทำให้ทราบได้ว่าบุคคลใดเป็นผู้ให้ข้อมูล
		๓. กรณีการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิด เมื่อหน่วยงานมีคำสั่งให้รับผิดชอบทางละเมิดแล้วผู้ขอประสงค์ที่จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนและรายละเอียดที่ได้รับผิดทางแพ่ง ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะให้ได้หรือไม่ได้อย่างไร เนื่องจากจะมีคดีแพ่งและคดีอาญาที่ต่อเนื่องกัน	กรณีการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิด เนื่องจากในเรื่องละเมิดที่มีลักษณะในทางแพ่งนั้น กรมบัญชีกลางจะเป็นหน่วยตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ความรับผิดชอบทางละเมิดจะไม่เหมือนกับความรับผิดชอบทางวินัย เพราะเป็นการสอบสวนให้รับผิดชอบทางแพ่งซึ่งเป็นคนละฐานความรับผิดชอบเป็นเมื่อหน่วยงานอ้างว่าเสร็จแล้วแต่แท้จริงยังไม่เสร็จเพราะต้องถูกตรวจสอบโดยกรมบัญชีกลางอีกครั้งหนึ่ง สุดท้ายก็คือกรมบัญชีกลางที่จะต้องชี้ขาด บางทีก็ย้อนกลับไปที่หน่วยงานพิจารณา ในกรณีความรับผิดชอบทางละเมิดจะต้องไปพิจารณาแต่ละขั้นตอนว่าจะสร้างปัญหาหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่เป็นหลัก แล้วมาซึ่งน้ำหนักในการคุ้มครองสิทธิของเอกชน ในกรณีนี้คือผู้ที่ถูกสอบสวนเป็นสาระสำคัญ ดังนั้น เมื่อการใช้สิทธิของผู้ถูกระงับอยู่ในขั้นตอนใด การเปิดเผยจะเป็นปัญหาอย่างไร หรือไม่ ต่อการดำเนินการตามความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น การให้เหตุผลว่าการดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ และไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยไม่พิจารณาว่าการเปิดเผยจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการต่อไปหรือไม่นั้น ยังไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐